

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
ZAGREB

Broj: I Kž 257/06-7

U IME REPUBLIKE HRVATSKE
PRESUDA

Vrhovni sud Republike Hrvatske u Zagrebu, u vijeću sastavljenom od sudaca Vrhovnog suda Vesne Vrbetić kao predsjednice vijeća te Dražena Tripala, mr. sc. Branka Zmajevića, Ante Potrebice i Lidije Grabić Radaković kao članova vijeća, uz sudjelovanje višeg sudskog savjetnika Vojimira Katića kao zapisničara, u kaznenom predmetu protiv optuženog Jovana Ćurčića i drugih, zbog kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, odlučujući o žalbama optuženog Jovana Ćurčića, optuženog Miloša Držajića, optuženog Mladena Maksimovića, optuženog Dušana Mišića, optuženog Dragana Savića i optuženog Jovice Vučenovića podnesenima protiv presude Županijskog suda u Vukovaru od 15. prosinca 2005. godine broj K-12/05, u sjednici vijeća održanoj 24. svibnja 2006. godine u nazočnosti zamjenice Glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Nade Kolak Parfenjuk, branitelja optuženog Jovana Ćurčića, odvjetnika Nediljka Rešetara te branitelja optuženog Miloša Držajića, odvjetnika Anta Nobila,

presudio je :

Odbijaju se žalbe optuženog Jovana Ćurčića, optuženog Miloša Držajića, optuženog Mladena Maksimovića, optuženog Dušana Mišića, optuženog Dragana Savića i optuženog Jovice Vučenovića kao neosnovane i potvrđuje se prvostupanjska presuda.

Obrazloženje

Pobijanom presudom optuženi Jovan Ćurčić, optuženi Miloš Držajić, optuženi Mladen Maksimović, optuženi Dušan Mišić, optuženi Dragan Savić i optuženi Jovica Vučenović proglašeni su krivima zbog počinjenja kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 31/93. i 39/93.) pa su na temelju istog propisa osuđeni, i to optuženi Jovan Ćurčić na kaznu zatvora u trajanju četrnaest godina, optuženi Miloš Držajić na kaznu zatvora u trajanju deset godina, optuženi Mladen Maksimović na kaznu zatvora u trajanju sedam godina, a optuženi Dušan Mišić, optuženi Dragan Savić i optuženi Jovica Vučenović na kazne zatvora u trajanju po šest godina svaki

Na temelju članka 45. stavka 1.13. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske optuženom Jovanu Ćurčiću, optuženom Milošu Držajiću i optuženom Dušanu Mišiću je u izrečene kazne zatvora uračunato vrijeme koje provode u pritvoru od 13. ožujka 2003. godine pa nadalje.

Na temelju članka 122. stavka 4. u svezi s člankom 119. stavkom 2. točkama 1.9 6. i 7. Zakona o kaznenom postupku ("Narodne novine" br. 110/97., 27/98., 58/99., 112/99., 58/02. i 143/02.) optuženici su u cijelosti oslobođeni obveze naknade troškove kaznenog postupka.

Protiv ove presude žalbu je podnio optuženi Jovan Ćurčić po branitelju, odvjetniku Nediljku Rešetaru, zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, povrede kaznenog zakona i odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Optuženi Jovan Ćurčić podnio je žalbu i osobno, ne navodeći žalbene osnove, ali iz obrazloženja žalbe proizlazi da se žali zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka i zbog pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja, a ne stavlja određeni prijedlog.

Optuženi Miloš Držajić podnio je žalbu protiv presude po branitelju, odvjetniku Anti Nobilu, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kaznoj sankciji, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači i optuženik oslobodi od optužbe ili da se presuda ukine i predmet vrati na ponovno suđenje, podredno da se preinači na način da se optuženiku izrekne blaža kazna.

Optuženi Mladen Maksimović žali se po branitelju, odvjetniku Vojislavu Oreu, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači na način da se optuženik oslobodi od optužbe ili da se ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Optuženi Dušan Mišić žali se po branitelju, odvjetniku Branku Ivicu, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, povrede kaznenog zakona, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači ili ukine i predmet vrati na ponovno suđenje.

Optuženi Dušan Mišić žali se i osobno, ne ističući žalbene osnove, ali iz sadržaja proizlazi da se žali zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka te pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, bez određenog prijedloga.

Žalbu protiv presude podnio je branitelj optuženog Dragana Savića, odvjetnik Ivica Mačvanin, zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i povrede kaznenog zakona, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači ili ukine i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje.

Braniteljica optuženog Jovice Vučenovića, odvjetnica Biserka Treneski, podnijela je žalbu zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni te predlaže da se pobijana presuda ukine.

Odgovor na žalbe nije podnesen.

Spis je, u skladu s odredbom članka 373. stavka 1. Zakona o kaznenom postupku, dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske na dužno razgledanje.

Sjednica vijeća održana je u nazočnosti zamjenice glavnog državnog odvjetnika Republike Hrvatske Nade Kolak-Parfenjuk i branitelja optuženog Jovana Ćurčića, odvjetnika Nediljka Rešetara te branitelja optuženog Miloša Držajića, odvjetnika Anta Nobila, a u odsutnosti optuženika koji se nalaze u pritvoru i imaju branitelje, a predsjednik vijeća niti vijeće nisu smatrali da bi njihova nazočnost bila svrhovita.

Žalbe optuženika nisu osnovane.

U odnosu na žalbe zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka:

Optuženi Dušan Mišić pogrešno tvrdi da se raspravno vijeće nakon odgode glavne rasprave dana 30. svibnja 2005. promijenilo, a da glavna rasprava nije započela iznova, dakle, da bi u izricanju presude sudjelovao sudac koji nije sudjelovao na glavnoj raspravi. Međutim, glavna rasprava je u ovome predmetu započela 25. listopada 2006. godine, a nastavljena je 8., 14., 24. i 30. studenog te 14. prosinca 2005. godine, kada je i završena, uvijek u istom sastavu. Stoga nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 367. stavka 1. točke 1. Zakona o kaznenom postupku.

Nisu u pravu optuženici Jovan Ćurčić, Miloš Držajić, Mladen Maksimović, Dušan Savić i Jovica Vučenović kada navode da prvostupanjska presuda nema razloge o odlučnim činjenicama.

Optuženici Jovan Ćurčić i Miloš Držajić, naime, tvrde da prvostupanjski sud nije u presudi iznio razloge zbog kojih oštećenike smatra civilnim osobama. Protivno ovim žalbenim tvrdnjama, prvostupanjski sud je analizirao status oštećenika te je dao razloge zbog kojih je zaključio da su zarobljenici u Borovu u inkriminiranom razdoblju imali status civilnih osoba, navevši daje za utvrđenje te činjenice „bitno (...) definirati oružano dizanje protiv neprijatelja i zarobljavanje ...“, da „od značaja mogu još biti razmjere sukoba, je li eskalirao u manjoj ili većoj mjeri ...“ te da su „oštećeni Damir Tatar, Željko Bek, Nikola Perković, Darko Kiš, Branislav Škorak, Josip Bošnjaković, Dobroslav Zadro, Josip Gorup, Željko Čiček, Nedjeljko Dumančić, Nedeljko Krajnović, Vlado Čizmar, Stjepan Jagetić i Ivan Berend zarobljeni (...) u Dardi, Branjinom Vrh i Belju, zatim su više dana proveli u vojarni u Somboru radi provjera, da bi na kraju svi završili u zatvoru u Borovu s ostalim civilima, gdje su ih i doživljavali kao civile. Dugo je trajao vremenski raspon od zarobljavanja do odvođenja u Borovo u zarobljeništvo, zbog čega se gubi jasno razgraničenje oružanog dizanja protiv neprijatelja i zarobljavanja odmah nakon polaganja oružja. U to vrijeme oružani sukob još nije poprimio široke razmjere. Oštećeni Josip Vučković, Ivan Vučković, Bozo Katalinić, Vilim Jajtić, Karlo Babjaš, Franjo Joh, Stjepan Tkalec, Renato Išpan, Željko Jonek, Luka Rožić i Željko Hodak u trenutku zarobljavanja bili su bez odora i oružja, potpuno onesposobljeni za borbu. Zbog svega navedenog može se reći da su svi zarobljenici u kritično vrijeme u Borovu imali status civilne osobe.“ (posljednji odlomak na 31. te prvi odlomak na 32. stranici pisane presude). Kada optuženici u žalbama pokušavaju osporiti ova utvrđenja,

zapravo polemiziraju s iznesenim razlozima, pobijajući pravilnost utvrđenog činjeničnog stanja, o čemu je nastavno više navedeno.

Optuženi Jovan Ćurčić pogrešno navodi i da nisu dani razlozi zbog kojih nisu ponovno ispitani svjedoci kako je to predložila obrana. Prvostupanjski sud je u obrazloženju presude naveo temelj čitanja zapisnika o njihovim ranijim ispitivanjima - pred istim vijećem, a radi se o kaznenom djelu za koje je propisana kazna zatvora - dakle, ti zapisnici su pročitani u skladu s odredbom članka 331. stavka 1. točke 5. Zakona o kaznenom postupku.

Optuženi Mladen Maksimović smatra daje ova povreda odredaba kaznenog postupka počinjena jer u obrazloženju presude nisu citirani govori branitelja optuženika. Međutim, iz odredaba članka 359. Zakona o kaznenom postupku niti ne proizlazi obveza suda da u obrazloženju pisane presude navede govore stranaka odnosno njihovu ocjenu dokaza te zaključke stranaka o činjenicama koje smatraju važnima za sudsku odluku, kao i njihovo tumačenje zakonskih odredaba za koje smatraju da se imaju primijeniti (članci 344. i 346. Zakona o kaznenom postupku). Prvostupanjska presuda ne treba sadržavati odgovore suda na navode stranaka, već razloge za svaku točku optužbe - činjenice koje sud smatra dokazanim ili nedokazanim, ocjenu vjerodostojnosti proturječnih dokaza, razloge iz kojih sud nije prihvatio pojedine prijedloge stranaka, iz kojih je razloga odlučio da se ne ispita neposredno svjedok ili vještak čiji je iskaz ili pisani nalaz pročitani, kojim se razlozima vodio pri rješavanju pravnih pitanja, a osobito pri utvrđivanju postoji li kazneno djelo i krivnja optuženika i pri primjeni određenih odredaba Kaznenog zakona na optuženika i njegovo djelo (članak 359. stavci 6. i 7. Zakona o kaznenom postupku), kao i razloge izrečene sankcije (članak 359. stavak 8. Zakona o kaznenom postupku).

I optuženi Dušan Mišić tvrdi da presuda nema razloga jer da je njeno obrazloženje nabranjanje postupovnog materijala bez njegove ocjene, a razlozi da su proturječni. Navodi da su iskazi svjedoka manjkavo citirani te da su iz njih izvučeni pojedini dijelovi koji se ne odnose na kritični dan. I optuženi Miloš Držajić navodi da prvostupanjski sud ne citira dijelove iskaza Jajtića na kojima temelji zaključke o radnjama tog optuženika.

Prvostupanjski sud je, protivno navodima ovih žalitelja, reproducirao sve bitne dijelove iskaza svjedoka koji imaju relevantnih saznanja o predmetnim događajima (listovi 7 do 21 spisa), pa tako i iskaz svjedoka Jajtića (list 14 spisa), a iznio je bitni sadržaj i svih drugih provedenih dokaza (listovi 21 do 27), uključujući i iskaze ispitanih optuženika (listovi 27 do 29 spisa), nakon čega je posebno analizirao one dokaze koji se odnose na pojedine radnje svakog od optuženika, pri čemu je dao i jasnu ocjenu tih dokaza. Obrazlažući pojedina utvrđenja, pozivao se na one dijelove iskaza svjedoka koji su za ta utvrđenja bili odlučujući. Žalitelji, polemizirajući s tim razlozima, zapravo osporavaju sudsku ocjenu tih dokaza i pokušavaju dovesti u sumnju pravilnost utvrđenja koja prvostupanjski sud na njima temelji, a ne ukazuju na bitne dijelove iskaza koji bi bili pogrešno citirani ili zanemareni pri njihovoj ocjeni. Stoga nema nikakve proturječnosti između onoga što se navodi u razlozima presude o sadržaju pojedinih zapisnika o ispitivanju svjedoka i njihovih iskaza.

Optuženi Mišić također navodi da je izreka pobijane presude nerazumljiva jer da postoji više počinitelja, a da nisu točno opisane radnje svakog od njih. Suprotno ovoj tvrdnji, u izreci prvo stupanj ske presude jasno su opisane radnje svakog od optuženika, pri čemu su, nakon uvodnog dijela činjeničnog opisa, izdvojene radnje svakog od njih na način da su pod

točkom 1. opisane radnje optuženog Jovana Ćurčića, pod točkom 2., i to razdvojene u šest alineja, radnje optuženog Miloša Držajića, pod točkom 4. izreke radnje optuženog Jovice Vučenovića, a pod točkom 3. opisane su radnje optuženika Mladena Maksimovića, Dušana Mišića i Dragana Savića iz kojih jasno proizlazi što su ovi optuženici počinili zajedno, a stoje koji od njih počinio sam. Stoga nema nikakvih nejasnoća niti neodređenosti u opisivanju radnji svakog od optuženika.

Tvrdnja žalbe optuženog Maksimovića da je izreka presude proturječna njenim razlozima ničim nije argumentirana, a ni ovaj drugostupanjski sud ne nalazi nikakvih proturječja u pobijanoj presudi.

Optuženi Držajić navodi daje izreka prvo stupanj ske presude nerazumljiva, jer da se prvostupanjski sud poziva na odredbe Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata i Dopunskog Protokola Ženevskim konvencijama o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba, ali da se postupanja ovog optuženika opisana u izreci koja se svode na nekoliko šamara i dva udarca palicom te jedno potezanje za uho ne mogu podvesti pod te odredbe. Međutim, ovi žalbeni navodi u suštini predstavljaju žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona, jer predstavljaju tvrdnju da postupanje optuženike ne sadrži elemente kaznenog djela za koje je on proglašen krivim. Dakle, kad bi ti navodi i bili točni, ne bi se radilo o bitnoj povredi odredaba kaznenog postupka na koju upire žalba.

Slijedom iznesenog, nije počinjena bitna povreda odredaba kaznenog postupka iz članka 367. stavka 1. točke 11. Zakona o kaznenom postupku na koju upiru optuženici.

Nisu u pravu optuženi Jovan Ćurčić, optuženi Mladen Maksimović, optuženi Dušan Mišić i optuženi Dragan Savić niti kada tvrde daje prvostupanjski sud počinio bitnu povredu odredaba kaznenog postupka prilikom prepoznavanja optuženika obavljenog putem fotografija. Optuženici pritom ističu da su fotografije optuženika bile objavljivane u novinama, da su svjedocima njihove fotografije bile pokazivane na policiji odnosno da je policija dala svjedocima fotografije optuženika. Ove okolnosti, kada bi i bile točne, međutim, ne bi dovele do nezakonitosti radnje prepoznavanja optuženika putem fotografija tijekom istrage odnosno glavne rasprave, već bi eventualno mogle utjecati na dokaznu snagu tih prepoznavanja, pa se niti ovdje ne bi radilo o pobijanju presude zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka iz članka 367. stavka 2. Zakona o kaznenom postupku, već o žalbenoj osnovi pogrešno utvrđenog činjeničnog stanja.

Zbog svega iznesenog, prvostupanjski sud nije počinio bitne povrede odredaba kaznenog postupka koje ističu žalitelji.

U odnosu na žalbe zbog povreda kaznenog zakona:

Optuženi Jovan Ćurčić u žalbi navodi daje kazneni postupak koji je protiv njega bio pokrenut zbog kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske obustavljen, iz čega proizlazi da ovaj žalitelj smatra da je počinjena povreda kaznenog zakona iz članka 368. točke 3. Zakona o kaznenom postupku.

Međutim, iz rješenja Županijskog suda u Osijeku od 22. svibnja 1998. godine broj Kio-29/96 (listovi 1908-1910 spisa) proizlazi daje tijekom istrage koja je protiv okrivljenika,

a među njima i ovdje optuženog Jovana Ćurčića, uistinu bila pokrenuta zbog kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. te članka 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, došlo do izmjene činjeničnog opisa radnji kaznenih djela koja su bila predmetom tog postupka kao i izmjene njihove pravne kvalifikacije na način da su te radnje po državnom odvjetniku (list 1911-1912 spisa) bile pravno označene kao kazneno djelo oružane pobune iz članka 235. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, nakon čega je za to kazneno djelo, dakle, ono iz članka 235. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, a ne za kaznena djela iz članka 120. stavka 1. te članka 122. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, primjenom Zakona o općem oprost (,,Narodne novine" broj 80/96.) obustavljen kazneni postupak. Pritom valja napomenuti i da su kao mjesta počinjenja radnji kaznenih djela opisanih u rješenju o provođenju istrage od 15. siječnja 1996. godine broj Kio-29/96 navedeni Dalj, Daljska planina, Erdut i Aljmaš, pa se, čak i da je kazneni postupak obustavljen za te radnje, ne bi radilo o onom kaznenom djelu koje je predmet ovog kaznenog postupka i o kojem je odlučeno pobijanom presudom. Zbog toga nije počinjena povreda kaznenog zakona iz članka 368. točke 3. Zakona o kaznenom postupku.

Optuženici u žalbama navode da radnje za koje su proglašeni krivima ne predstavljaju kršenja odredaba Ženevske konvencije i Dopunskog protokola navedenih u izreci.

Tako optuženi Jovan Ćurčić u žalbi ističe da bezrazložna i nezakonita uhićenja nisu odredbama Protokola II. na koji se poziva prvostupanjski sud propisana kao nedozvoljene radnje te da niti držanje bez naloga suda u zatvoru u nehigijenskim uvjetima i odvođenje na rad ne predstavljaju povredu članka 3. Ženevske konvencije.

Protivno ovim žalbenim tvrdnjama, iz članka 3. stavka 1. točke 1. podtočke d) Ženevske konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata od 12. kolovoza 1949. godine (nastavno: Ženevska konvencija) proizlazi i zabrana izricanja i izvršavanja kazni bez prethodnog suđenja pred redovito ustanovljenim sudom, koji pruža sva sudska jamstva priznata kao nužna od civiliziranih naroda, a i članak 33. stavak 1. te Konvencije zabranjuje neosnovano kažnjavanje. Izvjesno je i da se nezakonita lišavanja slobode te držanje osoba lišenih slobode bez ikakvog sudskog postupka trebaju podvesti pod navedenu odredbu, kao i pod dio zakonskog opisa kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske koji se odnosi na protuzakonita zatvaranja. Člankom 31. Ženevske konvencije zabranjeno je vršenje nad zaštićenim osobama bilo kakve fizičke ili moralne prisile, a odvođenje na prisilni rad kršenje je i te odredbe. Također bi se i držanje zatočenika u nehigijenskim uvjetima nedvojbeno moglo podvesti pod okrutno postupanje koje je zabranjeno i odredbom članka 4. stavka 2. točke a) Dopunskog protokola II. Ženevskim konvencijama od 12. kolovoza 1949. o zaštiti žrtava nemeđunarodnih oružanih sukoba od 8. lipnja 1997. godine (nastavno: Protokol II.), ali je odredbom članka 5. stavka 1. točke b) tog Protokola izrijekom navedeno da će osobe lišene slobode, između ostalog, u istoj mjeri kao i lokalno civilno stanovništvo biti opskrbljene hranom i pitkom vodom i da će im se osigurati zdravstveni i higijenski uvjeti. Zbog toga, iako članak 3. Ženevske konvencije ne govori o držanju u zatvoru u nehigijenskim uvjetima, citirana odredba Protokola II. takvo postupanje nedvojbeno zabranjuje. U izreci prvostupanjske presude upućuje se i na navedene odredbe Ženevske konvencije i Protokola II.

U odnosu na žalbene navode ovog optuženika te optuženog Mladena Maksimovića i optuženog Dušana Mišića da se na oštećenike ne mogu primijeniti odredbe Ženevske

konvencije o zaštiti građanskih osoba u vrijeme rata i Protokola II jer da oni nisu imali status civilnih osoba već ratnih zarobljenika valja odgovoriti da je prvostupanjski sud pravilno ukazao na činjenicu duljeg razdoblja od njihovog zarobljavanja do dovođenja u Borovo i njihovog smještaja u podrumskoj prostoriji Stanice milicije smještenoj u privatnoj kući u vlasništvu u to vrijeme prognanog mještana Pavla Čikanovića, pa je za utvrđenje njihovog statusa relevantan članak 3. stavak 1. točka 1. navedene Ženevske konvencije koja se, prema toj odredbi, primjenjuje i na „pripadnike oružanih snaga koji su položili oružje i osobe koje su izvan bojnog ustroja“.

Zbog iznesenog se ne može prihvatiti niti tvrdnja optuženog Mladena Maksimovića da bi njegove radnje bilo moguće pravno označiti kao kazneno djelo surovog postupka s ranjenima, bolesnicima i ratnim zarobljenicima iz članka 128. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, a niti tvrdnja optuženog Dušana Mišića da bi radnje za čije počinjenje je on proglašen krivim trebalo okvalificirati kao kazneno djelo oružane pobune iz članka 235. Krivičnog zakona Republike Hrvatske ("Narodne novine" broj 32/93. i 38/93.).

Optuženi Miloš Držajić povredu kaznenog zakona obrazlaže tvrdnjom da kazneno pravo sankcionira samo teška kršenja ženevskih konvencija, pri čemu analizira i Statut Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju, Statut Međunarodnog kaznenog suda za Ruandu te Statut Međunarodnog kaznenog suda. Međutim, Osnovni krivični zakon Republike Hrvatske, kao niti sada važeći Kazneni zakon ("Narodne novine" broj 110/97., 27/98., 50/00, 129/00., 51/01., 105/04. i 84/05.), koji nije blaži od Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, svojim člancima 120. odnosno 158. ne sankcioniraju samo teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava, nego sva kršenja tih pravila koja se čine na neki od alternativno propisanih oblika ovih kaznenih djela.

Suprotno navodima žalbe ovog optuženika, njegove radnje opisane u izreci prvo stupanj ske presude, a koje su opisane u šest alineja, ne mogu se svesti na „dva šamara i povlačenje za uho“, jer one uključuju i udaranje oštećenog Mile Ivaškovića rukom u glavu tijekom pretrage njegove kuće, odvođenje oštećenika Željka Čičeka, Ivana Berenda, Josipa Čosića, Vladu Čizmara, Željka Filipčića, Ivana Zelembere, Pavu Zemljaka i Vladimira Zemljaka na fizičko zlostavljanje, prijetnje oštećenom Josipu Gorupu sakaćenjem, udaranje oštećenog Vilima Jajtića kao i udaranje oštećenog Josipa Vučkovića gumenom palicom te prijetnje oštećenom Josipu Bošnj ako vicu sakaćenjem i smrću. Sve ove radnje, kako to pravilno zaključuje prvostupanjski sud, predstavljaju nečovječno postupanje, nanošenje patnji i ozljeda tjelesnog integriteta te primjenjivanje mjera zastrašivanja kao oblike počinjenja kaznenog djela iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske. Uvjeti u kojima su oštećenici bili zatočeni predstavljaju konkretne okolnosti pod kojima je ovo djelo počinjeno, a optuženi Držajić nije niti proglašen krivim zbog toga što bi bilo utvrđeno da je on odgovoran za te uvjete njihovog zatočeništva, već je proglašen krivim za poduzimanje prema tim zatočenicima pojedinih radnji koje sadržavaju opisane objektivne kao i subjektivne elemente kaznenog djela ratnog zločina prema civilnom stanovništvu. Zbog toga ne može biti niti govora o pravnom označavanju njegovih radnji kao radnji koje bi predstavljale neko drugo kazneno djelo, a na koje bi bilo moguće primijeniti Zakon o općem oprost („Narodne novine“ broj 80/96.), a stavkom 1. članka 3. tog Zakona od oprosta su izuzeti počinitelji, između ostalih, i kaznenih djela iz članka 120. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske.

Dakle, neosnovani su navodi ovih žalitelja daje prvostupanjski sud glede kaznenog djela koje je predmet optužbe primijenio zakon koji se ne može primijeniti, pa da bi time počinio povredu kaznenog zakona iz članka 368. točke 4. Zakona o kaznenom postupku.

Optuženi Dragan Savić i optuženi Jovica Vučenović također ističu žalbenu osnovu povrede kaznenog zakona, ali ju ne obrazlažu, a ovaj sud, ispitujući pobijanju presudu po službenoj dužnosti, nalazi da niti na štetu ovih optuženika nije povrijeđen kazneni zakon.

Slijedom iznesenog, prvostupanjski nije počinio neku od povreda kaznenog zakona iz članka 368. Zakona o kaznenom postupku.

U odnosu na žalbe zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja:

Svi optuženici u žalbama pokušavaju osporiti iskaze onih oštećenika ispitanih u svojstvu svjedoka, koji su iskazivali o radnjama optuženika opisanima u izreci pobijane presude, a koje iskaze je prvostupanjski sud prihvatio kao istinite i na takvoj ocjeni dokaza temeljio svoju presudu. Optuženici se pritom pozivaju na iskaze onih svjedoka koji su također bili zatočeni u podrumu Stanice milicije u Borovu, a koji terete pojedine optuženike. Međutim, žalitelji ispuštaju iz vida činjenicu da su se sva inkriminirana zbivanja događala u razdoblju od gotovo mjesec i pol dana (od 1. kolovoza do 13. rujna 1991. godine), da većina svjedoka nije bila zatočena u podrumu Stanice milicije svo to vrijeme, da su oni iz tog podruma bili premješteni i u vatrogasni dom, pa je očigledno da nitko od njih nije niti mogao imati neposredna saznanja o postupanjima svakog od optuženika tijekom cijelog inkriminiranog razdoblja na svim ovim prostorima. Zbog toga ocjena svih tih iskaza koju je dao prvostupanjski sud žalbenim navodima nije dovedena u pitanja.

Optuženici u žalbama bezuspješno osporavaju i nalaz i mišljenje vještaka psihijatra dr. Miroslava Gorete, koji se očitovao općenito o posljedicama torture u zatočeništvu, što je značajno i pri ocjeni posljedica dokazanih postupanja optuženika, ali je prvostupanjski sud nalaz i mišljenje ovog vještaka pravilno koristio i pri ocjeni iskaza svjedoka vezano uz njihovu reprodukciju traumatskih doživljaja, kao i mogućnosti neprimjerene zahvalnosti za blaže postupanje ili, suprotno tome, osvetničkog postavljanja prema svim osobama koje se na bilo koji način povezuju sa zlostavljačima. Žalitelji, obrazlažući tvrdnju o neprimjenljivosti ovih općih konstatacija vještaka, zanemaruju dio nalaza i mišljenja u kojem je vještak naveo da bi individualna vještačenja (pojedinih svjedoka) došla u obzir samo kod svjedoka za koje postoje ozbiljne indicije da se radi o nekim ozbiljnim psihičkim poremećajima, neovisno o tome jesu li izazvani psihičkom traumom, organskim moždanim oštećenjem ili nekim drugim uzrokom. Međutim, za takva vještačenja se nije ukazala potreba.

Optuženi Jovan Čurčić žalbom posebno pokušava osporiti i utvrđenja prvo stupanj skog suda koja se odnose na zaključak da je ovaj optuženik imao svojstvo komandira Stanice milicije u Borovu, pri čemu ponavlja navode svoje obrane i citira iskaze svjedoka Željka Pejakovića i Časlava Nikšića te Slavoljuba Lazića, Dušana Tadića, Duška Lazarevića i Dujka Lukića, bivših pripadnika milicije tzv. SAO Krajine. Međutim, prvostupanjski sud je ovu okolnost pravilno utvrdio ne samo na temelju iskaza oštećenika Josipa Bošnj ako vica, Nikole Perkovića, Josipa Gorupa, Nedjeljka Dumančića, Damira Tatara, Renata Išpana, Ivica Mirko vica, Željka Beka, Darka Kiša i Dobroslava Zadre ispitanih kao svjedoka (od kojih su neki o svojstvu ovog optuženika saznali iz razgovora, neki iz njegovog predstavljanja, neki iz

odnosa prema drugim pripadnicima milicije, a neki iz načina na koji su ga oni oslovljavali), nego posebno i na temelju iskaza Dragiše Čančare vica, bivšeg pripadnika Stanice milicije u Borovu, koji je određeno iskazao ne samo o optuženom Jovanu Čurčiću kao zapovjedniku te Stanice i njegovim konkretnim postupcima pri obnašanju te dužnosti (primjerice, raspoređivanje svjedoka u ekipu za očevide), nego i o cijelom zapovjednom lancu milicije tzv. SAO Krajine. Stoga je prvostupanjski sud s pravom otklonio iskaze onih svjedoka na koje upire optuženik, a koji očigledno žele umanjiti njegovu odgovornost.

Optuženi Čurčić u žalbi ponavlja i svoju obranu u odnosu na okolnosti razmjene zatočenika kod Adaševaca 13. rujna 1991. godine, ustrajući na umanjenu svoju ulogu u toj razmjeni. Međutim, prvostupanjski je sud pravilno istaknuo dijelove iskaza svjedoka koji su opisali postupanje optuženika prilikom te razmjene, kao i značaj osoba koje su ju organizirale i provele, pa nazočnost optuženog Čurčića, koji je prethodno i pročitao popis osoba koje su trebale biti razmijenjene, očigledno nije bila slučajna, a uloga neznatna, kako to ovaj optuženik želi prikazati.

Suprotno navodima žalbe optuženog Čurčića, optuženog Dragana Savića i optuženog Jovice Vučenovića, prvostupanjski sud pravilno je utvrdio i status oštećenika te je naveo valjane razloge zbog kojih zaključuje da su oni imali status civila. Na te razloge ukazano je već u dijelu ove odluke koji se odnosi na žalbenu osnovu bitne povrede odredaba kaznenog postupka, a ovaj drugostupanjski sud ih, budući da ih žalbe optuženika bezuspješno pokušavaju osporiti, prihvaća kao valjane.

Optuženi Jovan Čurčić u žalbi ukazuje i na iskaze pojedinih svjedoka iz kojih proizlazi da ih on nije tukao, maltretirao ih ili im na bilo koji drugi način nanosio zlo. Međutim, kaznena odgovornost optuženika za ovakva zlostavljanja ne proizlazi iz utvrđenja da bi on osobno poduzimao takve radnje, već iz činjenice daje taj optuženik bio zapovjednik Stanice milicije te argumentiranih zaključaka prvostupanjskog suda da je upravo on naredio takvo postupanje prema zatočenicima. Ovo utvrđenje prvostupanjski sud valjano obrazlaže, ukazujući ne samo na formalni položaj zapovjednika Stanice milicije, već i na stvarni autoritet kojega je optuženik imao među pripadnicima milicije, na što ukazuje i činjenica daje upravo on pojedinim zatočenicima ishodio „blaži“ tretman. Stoga niti okolnost koju optuženi Čurčić ističe u žalbi, kao i u obrani na glavnoj raspravi - da je Stanica milicije služila za privremeni smještaj zatočenika koji su tu dovođeni do odvoženja u zatvor u Vatrogasnom domu koji je bio pod ingerencijom teritorijalne obrane i bivše JNA - ne otklanja njegovu odgovornost za postupanje pripadnika milicije prema zatočenim osobama.

Neosnovano optuženi Jovan Čurčić pokušava osporiti i utvrđenja prvostupanjskog suda koja se odnose na uvjete boravka zatočenika u podrumu Stanice milicije. Optuženik pritom ističe iskaz svjedoka Branislava Skoraka, navodeći da iz njega proizlazi da su zatočenici spavali na krevetima, a ne, kako to utvrđuje prvostupanjski sud, na podu. Međutim, ovaj je svjedok, između ostalog, iskazao da je u tom podrumu iz kanalizacijskih cijevi curila voda koja je smrdjela, a daje ujutro na podu bilo fekalija u visini do 30 centimetara, pa niti taj, a niti drugi svjedoci koji imaju saznanja o uvjetima smještaja zatočenika ne dovode u sumnju utvrđenja prvostupanjskog suda opisana pod točkom 1. izreke pobijane presude.

Optuženi Čurčić se poziva i na iskaze svjedoka Željka Čičeka i Josipa Gorupa, navodeći da iz njih proizlazi da su oštećenici bili tučeni u Dardi, Belom Manastiru i Somboru,

a tek nakon toga da su dovezeni u Borovo. Međutim, iako su ti svjedoci uistinu opisali događaje koji su prethodili njihovom dolasku u Borovo, suglasni su i u opisu zlostavljanja koja su trpjeli neposredno nakon dovoženja pred Stanicu milicije, gdje su ih tukli i u autobusu, i nakon izlaska iz tog vozila, prilikom prolaska kroz „špalir“, a opisali su i zlostavljanja zatočenika u Borovu. Stoga dijelovi iskaza tih svjedoka na koje upire ovaj optuženik ni na koji način ne dovode u sumnju utvrđenja prvo stupanj skog suda o zbivanjima koja su predmet ovog postupka.

Optuženi Miloš Držajić u žalbi navodi daje prvo stupanj ski sud trebao prihvatiti iskaze onih svjedoka koji su bili nazočni inkriminiranim događajima, a nisu osobno stradali od nasilja, jer da su oni daleko pouzdaniji od oštećenika. Pritom ovaj žalitelj posebno uspoređuje ocjenu pojedinih dokaza iznesenu u pobijanoj presudi s onom ocjenom dokaza koju je prvostupanjski sud iznio u ranijoj presudi tog suda od 13. srpnja 2004. godine broj K-44/03 koja je ukinuta rješenjem ovog suda od 23. veljače 2005. godine broj I Kž-1076/04. Međutim, ovakvo uspoređivanje zaključaka prvostupanjskog suda iz različitih presuda nije moguće, jer ocjena neposredno izvedenih dokaza u jednom postupku ne veže sud prilikom njegove nove ocjene u drugom postupku.

Konačno, niti dijelovi iskaza pojedinih svjedoka (Damira Tatara, Nedjeljka Dumančića, Nedjeljka Krajnovića, Branislava Škoraka, Nikole Perkovića i Dobroslava Zadre) koji su iskazali o događaju kada je optuženi Držajić u podrum donio bocu konjaka koji je pio sa zatočenicima, ili su iskazali da ih ovaj optuženik nije tukao, koje iskaze optuženi Držajić ističe u žalbi navodeći da govore o njegovom karakteru i modelu njegovog ponašanja, a to da je trebala biti kontrolna činjenica pri ocjeni istinitosti iskaza onih svjedoka koji su ga teretili, ne dovode u sumnju zaključke prvostupanjskog suda o dokazanom postupanju ovog optuženika prema onim oštećenicima koji su navedeni pod alinejama 1. do 6. točke 2. izreke. Naime, kao što je to u prvostupanjskoj presudi posebno analizirano u odnosu na optuženog Čurčića, nešto drugačiji odnos optuženika prema pojedinim zatočenim osobama ili u pojedinim situacijama mogao bi eventualno predstavljati olakotnu okolnost, ali takav odnos uistinu ne isključuje mogućnost drugačijeg, inkriminiranog postupanja optuženika u događajima opisanim u izreci pobijane presude.

Suprotno navodima žalbe optuženog Miloša Držajića u odnosu na radnju opisanu pod točkom 2. alinejom 1. izreke, prvostupanjski sud je cijenio i iskaz Jose Ivaškovića, oca oštećenog Mile Ivaškovića, pri čemu je pravilno zaključio da taj iskaz nije prihvatljiv i zbog činjenice daje ovaj svjedok svo vrijeme rata ostao živjeti u Borovu te da se očigledno nikom ne želi zamjeriti. Nasuprot tome, iskaz oštećenog Mile Ivaškovića u kojem je on opisao udarac kojega mu je zadao ovaj optuženik prilikom pretrage kuće, ocijenjen je kao određen, dosljedan i uvjerljiv.

Niti navodi žalbe optuženog Držajića u odnosu na alineju 2. točke 2. izreke prvostupanjske presude ne dovode u sumnju valjanost ocjene koju je prvostupanjski sud dao za iskaze svjedoka Željka Čičeka, Vlade Čizmara, Ivana Berenda i Josipa Čosića koje je ocijenio u njihovoj međusobnoj povezanosti, pa u zaključcima tog suda nema dvojbi koje bi, kako to sugerira žalba, opravdale primjenu načela „in dubio pro reo“.

U odnosu na radnje ovog optuženika počinjene na štetu Josipa Gorupa (alineja 3. točke 2. izreke) u žalbi se ukazuje na činjenicu da oštećeni Gorup nije u istrazi prepoznao

optuženika kao pripadnika milicije koji mu je, nakon stoje on pronašao ljudsko uho, rekao da je on to učinio te mu prijetio i vukao ga za uho. Međutim, oštećeni Gorup je, kako to pravilno ističe prvostupanjski sud, prilikom više ispitivanja dosljedno i određeno iskazivao da se ta osoba zvala Miloš Držajić (a pripadnost optuženika miliciji tzv. SAO Krajine nije sporna) te gaje prepoznao na glavnoj raspravi, pa je prvostupanjski sud osnovano prihvatio njegov iskaz i na temelju njega pravilno zaključio da je optuženi Držajić počinio i ovu radnju kaznenog djela.

Optuženi Držajić u žalbi u odnosu na alineju 4. točke 2. izreke prvostupanjske presude navodi da svjedok Jajtić ima medicinsku dokumentaciju s dijagnozom PTSP, psihoneuroze i alkoholizma, što nalaže pažljivo ispitivanje njegovog iskaza. Međutim, nazočnost optuženog Miloša Držajića u Lipovači kritične zgrade potvrđena je i iskazima svjedoka Josipa Vučkovića i Renata Išpana, pa žalbeni navodi ne dovode u sumnju istinitost Jajtićevog određenog i detaljnog iskaza o optuženikovom postupanju prilikom njegovog zarobljavanja. Konačno, niti iz preostalog dijela iskaza ovog svjedoka ne proizlazi njegovo uveličavanje onoga što je pretrpio tijekom rata, a niti želja za otežavanjem položaja bilo kojeg optuženika u ovom postupku, pa se njegov iskaz bezuspješno pokušava osporiti žalbom.

Optuženi Miloš Držajić ukazuje i na pojedine razlike u iskazima svjedoka Josipa Bošnjakovića, oštećenog radnjama opisanima pod alinejom 5. točke 2. izreke prvostupanjske presude te ističe da ga svjedok nije prepoznao. Međutim, razlike između iskaza o sadržaju prijetnji detaljno opisanih prilikom prvog ispitivanja objašnjive su protekom vremena, a svjedok je, kako je to iskazao, optuženog Držajića upoznao 11. prosinca 1990. godine u II. policijskoj postaji u Osijeku, pa nema dvojbi oko njegovog identiteta.

Konačno, i oštećeni Josip Vučković (alineja 6. točke 2. izreke) iskazao je da optuženog Miloša Držajića poznaje iz razdoblja prije rata, jednako kao i neke druge optuženike, pa navod žalbe ovog optuženika da ga svjedok nije mogao prepoznati na predloženim mu fotografijama nije od utjecaja na prihvaćanje tog iskaza niti na pravilnost zaključka da je upravo optuženi Držajić tukao ovog svjedoka gumenom palicom. Niti nedostatak medicinske dokumentacije oštećenog Vučkovića ne dovodi u sumnju utvrđenje prvostupanjskog suda da je on uistinu bio tučen na način kako je to opisao, jer se optuženiku niti ne stavlja na teret nanošenje imenovanom određenih tjelesnih ozljeda.

U žalbama koje se odnose na točku 3. optužnice optuženici Mladen Maksimović i Dragan Savić tvrde da se niti jedan od oštećenika nije određeno izjasnio tko ih je tukao odnosno da bi to činili upravo ovi optuženici.

Međutim, prvostupanjski je sud iz iskaza oštećenika Damira Tatara, Željka Beka, Darka Kiša, Nedjeljka Krajinovića, Dobroslava Zadre, Josipa Bošnjakovića i Nikole Perkovića koje je detaljno analizirao i pravilno ocijenio nedvojbeno utvrdio da su upravo ovi optuženici odvodili zatočenike u prostoriju u kojoj su oni bili tučeni palicama. Ovi svjedoci uistinu nisu mogli poimence navesti sve pripadnike milicije koji su ih na opisani način udarali, ali su neki od njih prepoznali upravo ove optuženike kao osobe koje su ih odvodile iz prostorije u kojoj su bili zatočeni te ih, nakon udaranja, vraćali u tu prostoriju. Imajući u vidu okolnosti pod kojima su ti zatočenici udarani i način na koji su bili tučeni, očigledno je da su i u tim aktivnostima sudjelovale upravo osobe koje su ih tamo vodile i kasnije, istučene, vraćale u prostoriju u kojoj su ostali zatočeni do razmjene

Prvostupanjski sud opravdano je otklonio i tvrdnju da optuženi Mladen Maksimović u vrijeme ovog događaja više nije bio pripadnik milicije. Naime, o sudjelovanju optuženog Maksimovića, zvanog „Mađar“, u ovim događajima određeno je iskazao i svjedok Damir Tatar, koji je opisao kako mu je taj optuženik, tijekom vožnje prilikom povratka, stavio cijev pištolja bez strjeljiva u usta i povukao okidač te nožem zarezao uho, pa, s obzirom na prihvaćanje njegovog iskaza čiju istinitost žalbeni navodi ne dovode u pitanje, nema niti dvojbe daje optuženi Maksimović u to vrijeme bio pripadnik milicije te da je počinio i ove radnje opisane u izreci.

Optuženi Dušan Mišić žalbom bezuspješno pokušava osporiti i iskaz svjedoka Josipa Bošnjakovića, ocjenjujući ga proturječnim. Međutim, i svjedok Nikola Perković potvrđuje u brojnim detaljima iskaz tog svjedoka, a i ostali oštećenici potvrđuju zbivanja opisana pod točkom 2. izreke prvostupanjske presude. Optuženik u žalbi posebno ističe dio iskaza svjedoka Josipa Vučkovića prema kojemu optuženi Mišić nije bio nazočan te noći kada su oštećenici bili tučeni. Međutim, okolnost da ovaj svjedok - koji kritične noći nije bio tučen - nije uočio optuženog Mišića među policajcima koji su odvodili neke zatočenike i kasnije ih vraćali pretučene, ne može biti razlogom otklanjanja iskaza onih svjedoka koji su izrijekom potvrdili sudjelovanje tog optuženika u ovom događaju.

Konačno, niti okolnost da je optuženi Mišić prema nekim zatočenicima u drugim prigodama postupao blaže, pa da im je čak i na određene načine pomogao, ne isključuje njegovo postupanje prema oštećenima kako je ono opisano pod točkom 3. izreke prvostupanjske presude.

Nije u pravu niti optuženi Jovica Vučenović kada tvrdi da iz iskaza oštećenika ne proizlazi da su im postupanjem ovog optuženika nanošene velike patnje te da povrede nanesene oštećenom Ivanu Vučkoviću nisu utvrđene liječničkom dokumentacijom. Naime, način počinjenja ovih radnji koje su ti svjedoci opisali - optuženikovo udaranje oštećenog Ivana Vučkovića nogama obuvenima u vojničke čizme po svim dijelovima tijela tijekom 10 do 15 minuta, sve dok ovaj oštećenik nije pao sa stolice, kao i udaranje glavom oštećenog Josipa Vučkovića o zid - nedvojbeno ima za posljedice teške patnje i ozljeđivanja oštećenika za čije utvrđenje nije bilo potrebno još i njihovo dodatno ispitivanje, a iz dokumentacije te nalaza i mišljenja vještaka dr. Dumenčića proizlazi da je kod oba ova oštećenika utvrđen invaliditet od 30 %. Stoga je neutemeljen navod žalbe o nedokazanost velikih patnji i ozljeda oštećenog Ivana Vučkovića i oštećenog Josipa Vučkovića.

U odnosu na navode žalbe optuženog Jovana Ćurčića kojima se obrazlaže žalbena osnova nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja valja istaći da se okolnost, da su, kako bi to proizlazilo iz dopisa od 23.09.1991., dio osoba naveden u izreci presude iz zatvora preuzeli Željko Ražnjatović Arkan i Goran Hadžić te da su te osobe kasnije pronađene mrtve, ne ukazuje odlučnom činjenicom u smislu članka 369. stavka 3. Zakona o kaznenom postupku, jer se događaj na koji se odnosi potvrda na koju se optuženik poziva u žalbi zbio nakon razdoblja u kojem su, prema izreci pobijane presude, optuženici počinili kazneno djelo za koje su proglašeni krivima.

Optuženi Miloš Držajić, obrazlažući žalbenu osnovu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, navodi da nisu ispitani Zvonko Babijaš i Branko Viđajić koji su bili u istoj grupi s Vučkovicem te da je Bozo Katalinić iskazao da ga je ispitivao optuženi Držajić koji je,

međutim, spriječio svog oca da udari svjedoka. Međutim, ovim navodima žalitelj ne ukazuje na neke odlučne činjenice koje prvostupanjski sud ne bi utvrdio, već zapravo pobija pravilnost utvrđenja onih činjenica za koje je prvostupanjski sud dao valjane razloge.

Optuženici Mladen Maksimović i Dušan Mišić u žalbama ističu da nisu pribavljeni „vremenik rada“ odnosno dnevnik događaja koji je vođen u Stanici milicije Borovo, koja dokumentacija da je bitna za utvrđenje svih zbivanja u inkriminiranom razdoblju, a ona je predana vlasti Republike Hrvatske prilikom reintegracije Podunavlja.

Međutim, iz iskaza svjedoka Zeljka Ilekovića (koji je, prema iskazu svjedoka Dragiše Čančare vica na kojega se žalba poziva, preuzeo dokumentaciju) i Mirne Marić (djelatnice Policijske uprave vukovarsko-srijemske) proizlazi da se dokumentacija koja je preuzeta tijekom procesa mirne reintegracije, a koja se odnosi na Stanicu milicije Borovo, odnosi na razdoblje od 1. siječnja 1992. godine pa nadalje, dakle, da nije preuzeta i dokumentacija koja bi se odnosila na 1991. godinu, pa prvostupanjski sud opravdano nije poduzeo daljnje radnje radi pribavljanja dokumentacije koja očigledno nije dostupna.

Optuženi Dragan Savić ističe i žalbenu osnovu nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, ali ju posebno ne obrazlaže.

Slijedom svega iznesenog, prvostupanjski je sud pravilno i potpuno utvrdio sve odlučne činjenice, a ta utvrđenja žalbenim navodima nisu dovedena u dvojbu, pa se žalbe optuženika zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja ukazuju neosnovanima.

U odnosu na žalbe zbog odluka o kaznenim sankcijama:

Optuženi Jovan Ćurčić u žalbi zbog odluke o kazni navodi daje kazna, s obzirom na one radnje za koje je dokazano da ih je on počinio, prestroga.

Optuženi Miloš Držajić navodi da bi, s obzirom na najvišu zapriječenu kaznu od petnaest godina koja je predviđena za najteže oblike ovog djela, kao i s obzirom na način počinjenja djela (šamar, povlačenje za uho i slično) te okolnost da je dokazano da je samo jedan oštećenik, Željko Čiček, zadobio laku tjelesnu povredu, bilo opravdano ublažavanje kazne.

Optuženi Mladen Maksimović navodi daje kazna koja mu je izrečena nerealno visoka, pri čemu ukazuje na kazne izrečene za višestruka ubojstva.

Optuženi Dušan Mišić navodi da se ne može otegotnim uzimati sistematičnost u postupanju kada je djelo za koje je on proglašen krivim počinjeno u jednom navratu.

Optuženi Dragan Savić ne pobija presudu izrijekom i zbog odluke o kazni, ali njegova žalba zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja te zbog povrede kaznenog zakona sadrži u sebi, prema odredbi članka 382. Zakona o kaznenom postupku, i žalbu zbog odluke o kaznenoj sankciji.

Optuženi Jovica Vučeniović samo navodi da mu je kazna prestrogo odmjerena.

Suprotno žalbama optuženika, prvostupanjski je sud prilikom odmjeravanja kazni pravilno utvrdio i ispravno cijenio sve okolnosti koje, u skladu s odredbama članka 37. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, utječu na mjeru kazne izrečene svakom od optuženika.

Tako je prvostupanjski sud optuženicima pravilno cijenio dosadašnju neosuđivanost te obiteljske i imovinske prilike, a prilikom odmjeravanja kazne svakom od njih je uzeo u obzir i konkretna postupanja kojima su oni ostvarili elemente kaznenog djela ratnog zločina protiv civilnog stanovništva, dakle, vrstu i količinu kriminalnih radnji koje su oni poduzeli, kao i pogibeljnost tog djela koja proizlazi iz težina posljedica tih radnji.

Pritom, s obzirom na žalbene navode, valja istaći daje optuženi Jovan Ćurčić kazneno djelo iz članka 120. stavka 1. Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske počinio prema većem broju osoba, i to tijekom duljeg vremenskog razdoblja, a djelo je počinjeno zapovijedanjem, i to više oblika alternativno propisanih radnji.

Optuženi Miloš Držajić, pobijajući odluku o kazni, pogrešno navodi da postupanje za koje je proglašen krivim predstavlja najblaži oblik ugrožavanja civila. Naime, njegove radnje opisane su u šest alineja i predstavljaju mučenje, nečovječno ponašanje i zastrašivanje većeg broja osoba u različitim situacijama (i prema zatočenim osobama, i prema osobi čiji dom je pretraživan, i prema tek uhićenim osobama), pa je on uistinu pokazao znatnu upornost i bezobzirnost pri počinjenju ovog djela.

I radnje optuženog Mladena Maksimovića, Dušana Mišića i Dragana Savića karakterizira upornost te bezobzirnost koju su oni pokazali prema osobama dan prije njihove razmjene, a uspoređivanje s drugim odlukama o kaznenim sankcijama, bez poznavanja konkretnih okolnosti svakog pojedinog kaznenog djela i osobina ličnosti njegovog počinitelja je bespredmetno.

Optuženi Jovica Vučenović također je pokazao visoki stupanj bezobzirnosti i izivljavanja, udarajući jednog oštećenika nogama s vojničkim čizmama dulje vrijeme, a drugog na način da mu je glavom udarao o zid.

Slijedom iznesenog, kazne zatvora izrečene optuženom Jovanu Ćurčiću u trajanju četrnaest godina, optuženom Milošu Držajiću u trajanju deset godina, optuženom Mladenu Maksimoviću u trajanju sedam godina, a optuženom Dušanu Mišiću, optuženom Draganu Saviću i optuženom Jovici Vučenoviću u trajanju po šest godina svakom, i po ocjeni ovog drugostupanjskog suda ukazuju se primjerenima i kaznenim djelima koja su ovi optuženici počinili i njihovim ličnostima, te pogodnima da ostvare kako opću svrhu propisivanja i izricanja kaznenih sankcija iz članka 4. primijenjenog Osnovnog krivičnog zakona Republike Hrvatske, tako i svrhu kažnjavanja opisanu u članku 31. istog Zakona.

Zbog toga se i žalbe optuženika zbog odluke o kaznama ukazuju neosnovanima.

Stoga je, budući da ne postoje razlozi zbog kojih optuženi Jovan Ćurčić, optuženi Miloš Držajić, optuženi Mladen Maksimović, optuženi Dušan Mišić, optuženi Dragan Savić i optuženi Jovica Vučenović pobijaju prvostupanjsku presudu, a kako pri ispitivanju pobijane presude nisu nađene niti povrede zakona iz članka 379. stavka 1. Zakona o kaznenom

postupku na čije postojanje drugostupanjski sud pazi po službenoj dužnosti, valjalo na temelju članka 387. Zakona o kaznenom postupku žalbe optuženika odbiti kao neosnovane i potvrditi prvostupanjsku presudu, a kako je i odlučeno u izreci ove presude.

U Zagrebu, 24. svibnja 2006. godine

Zapisničar:
Vojimir Katić, v.r.

Predsjednica vijeća:
Vesna Vrbetić, v.r.

Suglasnost ovog prijepisa s izvornikom ovjerava
Voditelj Pisarnice za prijepis i otpremu:

Štefica Klepac